

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 15/2025

Innhold

Våronn 2025	2
Informasjonsmøte før våronna 10. april	2
Regionale miljøkrav gjelder for alle som driver jordbruk i IØK	3
Hvilke tilfeller kan åpne for dispensasjon fra miljøkrav pkt. 5 og 6?	4
Huskeliste før våronna når det gjelder tilskudd og krav:.....	4
RMP-tilskudd 2025 – veileder og satser er publisert	5
Hva gjør egentlig jordbruket for å redusere forurensning?.....	5
Tilskuddsstatistikk produksjonstilskudd og RMP-tilskudd 2024	7
Kontroller 2024 – hvordan gikk det?	7
Søknader om dispensasjon fra miljøkrav 2024	8
Samarbeider du med andre? Når det er driftsfellesskap?	8
Nitrogen i landbruket.....	10
Webinarserie om nitrogenavrenning fra jordbruket	10
Webinar om gjødselbrukforskrift	10
Kartlegging av vipe og storspove.....	11
Entreprenørkurs i restaurering av myr	11
Ny veileder for skjøtsel av kantvegetasjon langs vassdrag	11
Sommerjobb – bekjempelse av kjempespringfrø	12
Landbruksinfo Skogspesial.....	13
Skogkvelder om ungskogpleie for nye skogeiere	13
Arrangementer/kurs/markvandringer	13
Nyttig lesestoff/informasjon	14

Våronn 2025

Våronna nærmer seg med stormskritt, og vi ser det begynner å røre seg litt forsiktig bortover. Dersom du har spørsmål om regelverk eller noe vi på landbrukskontoret kan bidra med, så håper vi dere vet at det bare er å ringe (helst via innbyggertorget: 69 68 10 00) eller sende [e-post](#).

Vi krysser fingrene for at det blir en god vekstsesong, lykke til!

Informasjonsmøte før våronna 10. april

I utgangspunktet annonserte vi våronnmøte 3. april, men har flyttet det til torsdag 10. april på grunn av mange andre arrangement forrige uke. Denne gangen blir det i Storsalen på Fjellheim i Spydeberg.

Tid:	Torsdag 10. april kl. 18-21
Sted:	Storsalen på Fjellheim i Spydeberg, Stasjonsgata 35, 1820 Spydeberg

Program:

Tema	Hvem
Hønsehirse – fra forebygging til handling	Inga Holt, NLR
Gjødselbruksforskrift	Inga Holt, NLR
Informasjon om velferdsordninger: Avløsning under sykdom og avløsning til ferie/fritid	Martin Opsahl, Indre Østfold kommune
Hjort - til glede og besvær?	Pål-Sindre Svae, Indre Østfold kommune
Fangdammer i jordbruket	Marit Ness Kjeve, Indre Østfold kommune
Kort om miljøkrav	Marit Ness Kjeve, Indre Østfold kommune
RMP-statistikk og kontroller	Hilde Riddervold Enger, Indre Østfold kommune

Arrangør: Bondelagene i Indre Østfold og Indre Østfold kommune

For at vi lettere kan beregne plass og servering, ber vi om at du melder deg på her:

[Informasjonsmøte før våronn, 10. april 2025](#) evt. på e-post til hilde.riddervold.enger@io.kommune.no.

Det blir også mulig å følge møtet digitalt via Teams, men det blir ikke tatt opptak. Du gir beskjed om hvordan du vil delta i påmeldingsskjemaet.

Vi håper å treffe bønder fra hele kommunen!

Vel møtt!

Regionale miljøkrav gjelder for alle som driver jordbruk i IØK

Alle som driver jordbruksproduksjon i Indre Østfold må forholde seg til [regionale miljøkrav](#). Krav og definisjoner er kort oppsummert her:

1. Det skal ikke jordarbeides nærmere enn to meter fra nedløpskummer for overflatevann og grøfteutløp.
2. Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten. Ved jordarbeiding på arealet som drenerer til/heller mot dråget, skal drågene ha minst 6 meter permanent grasdekke.

Erosjonsutsatte dråg: Forsenkninger på fulldyrket mark der overflateavrenning gir tydelige erosjonsspor dersom arealet ikke har tilstrekkelig erosjonsbeskyttelse. (Du kan bruke [NIBIOs kart](#) (jordsmonn – erosjonskart – drågerosjon) som veiledning, men det er ikke alle markerte dråg som utløser krav.)

3. Det skal være buffersone langs alle vassdrag som mottar avrenning fra fulldyrka jord.

Vassdrag: Fjord, innsjø, vann, dam, tjern, elv, foss, bekk med og uten årssikker vannføring.

Buffersone: Varig vegetasjon langs vassdrag (eng i omløp, busker eller trær), med minst 6 meters bredde, eller areal i stubb med minst 20 meters bredde. Buffersonen kommer i tillegg til kravet om 2 meter vegetasjonssone i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

4. Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten. På flomutsatte arealer der flom medfører erosjon skal det være 6 meter varig vegetasjon i tillegg til 2 meter vegetasjonssone.

Flomutsatte arealer: Arealer som oversvømmes jevnlig, minst en gang hvert 10. år, i forbindelse med høy vannføring i vassdragene.

5. Fulldyrka mark med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4) skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving til høstkorn eller høstoljevekster tillates likevel på arealer som ikke er omfattet av miljøkrav 2, 3 og 4. For å sikre god etablering av høstvekster må de sås senest innen 20. september.

Lett høstharving: Det skal ikke harves dypere enn 10 cm. Rett etter harvingen skal det være minst 30 % planterester i overflaten.

6. Minst 60 % av foretakets fulldyrkede areal skal overvintre med plantedekke tilsvarende stubb, gras, direktesådd fangvekst eller direktesådd høstkorn. Lett høstharving tillates likevel til høstkorn eller høstoljevekster. For å sikre god etablering av høstvekster må de sås senest innen 20. september. Arealer som båndlegges av krav 2, 3, 4 og 5 inngår i 60 % av foretakets fulldyrkede areal.

Direktesåing: Såing uten forstyrrelser av jorda mellom såradene.

I [Veileder for regionale miljøkrav](#) finner du svar på det mange lurer på. Er du usikker på hvordan du skal legge opp drifta for å møte de nye miljøkravene? Da håper vi du spør oss! Ring oss via innbyggertorget (69 68 10 00) eller send e-post til landbruk@io.kommune.no

Hvilke tilfeller kan åpne for dispensasjon fra miljøkrav pkt. 5 og 6?

Du kan søke om dispensasjon dersom det foreligger særlige tilfeller, forutsatt at det ikke strider mot annet regelverk. Søknad om dispensasjon sendes til kommunen, som forbereder og sender søknaden videre til Statsforvalteren som fattar vedtak. Dersom du får innvilget dispensasjon, gjelder denne for inntil ett år om gangen. Særlige tilfeller kan være:

- Økologisk drift der jordarbeiding er helt nødvendig for å bekjempe ugras
- Dyrking av såkorn
- Ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel

Vi har utarbeidet elektronisk søknadsskjema: [Søknad om dispensasjon fra Regionale miljøkrav §3 pkt. 5 og 6](#). Alternativt kan du sende søknad til landbruk@io.kommune.no.

Huskeliste før våronna når det gjelder tilskudd og krav:

- Det er økt oppmerksomhet på at det ikke skal jordarbeides nærmere enn 2 meter fra vassdrag med årssikker vannføring. Før våronn må du **sjekke faktisk avstand** mellom vannløp og jordbruksareal. Juster avstanden dersom den er for kort - **2 meter er et minimumskrav!** (jf [forskrift om produksjonstilskudd §4](#))
- Det skal **aldri** jordarbeides nærmere enn 2 meter fra **nedløpskummer og utløp**, heller ikke i våronna – miljøkrav 1.
- For å lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye om høsten på arealer som drenerer til et erosjonsutsatt dråg, så må du sørge for at du har gras i dråget (RMP-tilskudd til grasdekte vannveier hvis 6 m bredde) – miljøkrav 2. Det må sås før 1. juli.
- Skal du jordarbeide om høsten (pløye, harve eller lett høstharve), må du sørge for god nok buffersone langs vann. Er det mindre enn 8 meter naturlig vegetasjon, må du kompensere med å så grasdekt kantsone (6 meter, RMP-tilskudd: 20 kr/lm (=3333 kr/daa)) eller sette igjen i stubb (20 meter). Dette gjelder alle vassdrag som mottar avrenning fra jordbruksareal, uansett om det er årssikker vannføring eller ikke. [Sjekk miljøkravveilederen s. 9 for alternativer](#). Grasdekt kantsone må sås før 1. juli.
- Dersom flom fører til erosjon (gjelder særlig Hobølelva og Hæra), **må** du etablere varig 6 meter grasdekt kantsone der det er nødvendig – miljøkrav 4. Grasdekt kantsone må sås før 1. juli.
- Fornying av eng i erosjonsklasse 3 og 4 må skje på våren – miljøkrav 5. Høsten begynner etter første innhøsting. Du kan få RMP-tilskudd til gras på arealer med erosjonsrisiko 2 m/dråg, 3 og 4. Enga må etableres før 1. juli.
- Disponer husdyrgjødsel klokt, og ta hensyn til at du ikke kan molde den ned på høsten på flomutsatt areal eller på arealer i erosjonsklasse 3 og 4 – miljøkrav 4 og 5.
- Gjødslingsplan må være på plass! Den skal lages årlig, og gjødslingsbehovet skal være beregnet ut fra gyldige jordprøver og realistisk avlingsnivå. Usikker? Ta kontakt nå!
- Husk å føre plantevernjournal fortløpende gjennom vekstsesongen.
 - Sjekk avstandskrav for bruk av plantevernmidler. For alle typer er det en minimumsgrense på 3 meter, men noen av midlene kan ha avstandskrav på 5, 10, 20 eller 30 m. Kanskje det er lurt å anlegge grasdekt kantsone for å være sikker?

- Etter høsten og vinteren ser vi at flere bekke- og elvekanter er ustabile, og at det har sklidd ut mye jord. Det er krav til grasdekt kantsone der flom fører til erosjon, men det er flere steder det med fordel kunne vært anlagt gress for å stabilisere kanten. En godt etablert grasdekt kantsone holder jordpartikler og næringsstoffer igjen på jordet, og reduserer kjøring med tunge maskiner i jordekant mot vann. Hvordan ser det ut langs din bekk/elv?
- Busker og trær (i variert og passe størrelse) bidrar til å stabilisere elve- og bekkekanter. Vannområdene har trær til utdeling, og du kan få SMIL-tilskudd til utplanting. Ta kontakt om du er interessert i å plante løvtrær langs vann!

RMP-tilskudd 2025 – veileder og satser er publisert

Regionalt miljøtilskudd er en ordning de aller fleste av dere begynner å bli godt kjent med. Tilskuddene regnes som kompensasjon for ulemper knyttet til miljøtiltak og belønning for miljøtiltak i landbruket. Tilskuddsordningen er for foretak som driver vanlig jordbruksproduksjon, og **søknadsfrist er 15. oktober**.

Nå er årets veiledende satser for RMP-tilskudd publisert, og det er få endringer fra i fjor. Tilskuddssatsene for «ingen jordarbeiding på høsten», «gras på erosjonsutsatt areal» og «grasdekt kantsone» er noe redusert for å være sikker på at det er nok penger i potten til alle, så kan det hende satsen blir høyere når det kommer til utbetaling - akkurat som i 2024.

Hvis du foretrekker pdf-versjonen av RMP-veileder, så finner du den her: [veileder-rmp-2025.pdf](#)

Eller som en kart-app her: [Regionalt miljøtilskudd 2025](#). Da finner du ulike temakart og Ofte stilte spørsmål til venstre, og RMP-tiltakene til høyre.

Endringer fra forrige søknadsomgang:

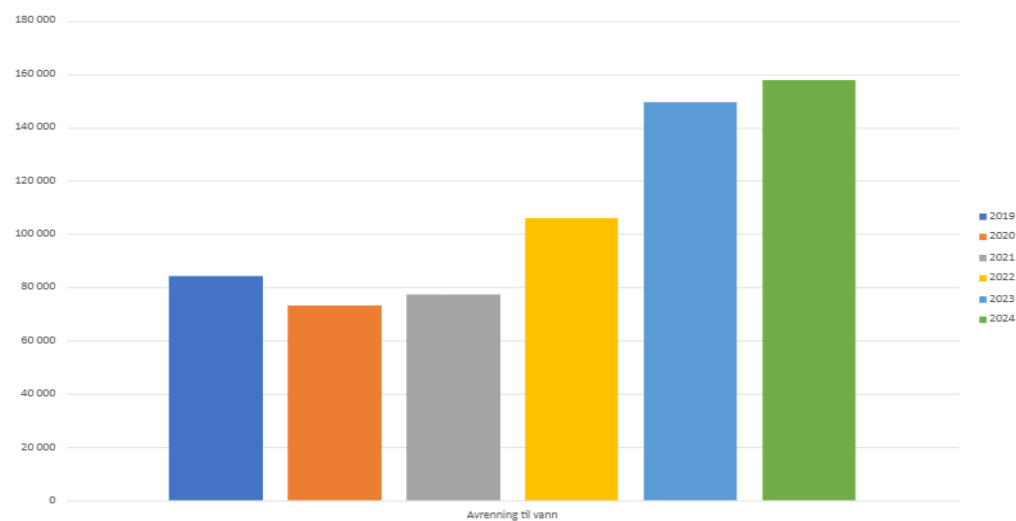
- Soner for pollinerende insekter:
Blodkløver er vurdert til å ha potensielt høy økologisk risiko for naturmangfoldet. Det innebærer at du ikke kan så eller supplere med frøblanding som inneholder blodkløver fra i år dersom du ønsker at sonen skal være tilskuddsberettiget. Allerede etablerte flerårige soner som inneholder blodkløver kan imidlertid gis støtte i 2025, og så lenge sonen blir liggende. Det vil si fram til sonen går ut eller fornyes.
- Bruk av egenprodusert kompost:
Samarbeid om gårdskompostering har ikke lenger krav på tilskudd. (Statsforvalteren jobber med avklaringer med Mattilsynet og Landbruksdirektoratet, men inntil videre må komposten bestå av materiale som kommer fra eget foretak). Ta kontakt om du har spørsmål.

Hva gjør egentlig jordbruket for å redusere forurensning?

Ganske mye! Det vil alltid være avrenning fra jordbruksarealer, i form av jordpartikler, næringsstoffer og plantevernmidler. Avrenning fra jordbruk påvirker bekker og elver, innsjøer og Oslofjorden gjennom tilslamming og næringsstoffer som fører til algeoppblomstring. For ferskvann er det fosfor og partikler som er utfordring, mens for saltvann er det nitrogen og

partikler som er hovedproblemet. Næringsstoffer på avveie fører til algevekst, og med rette forhold kan det føre til algeoppblomstring av giftige blågrønnalger for eksempel. Overvåkningsresultatene fra vannområde Morsa viser at tiltakene jordbruket gjør fungerer, og viser signifikant nedgang i fosfor og jordpartikler. Flere langvarige nedbørsepisoder og ustabile vintre er imidlertid med på å viske ut effekten av tiltakene, derfor er det enda viktigere å fortsette å gjøre tiltak.

Dere som driver jordbruk i Indre Østfold (og resten av Østfold) har gjort tiltak for å redusere avrenning i mange år. Et av de viktigste tiltakene er å ikke jordarbeide om høsten, en praksis som er godt etablert. Med regionale miljøkrav som ble innført i 2023 gikk andel av kornareal med «ingen jordarbeiding om høsten» og «direktesådd høstkorn» opp til 83,4 % i 2024. Været om høsten spiller også en stor rolle, og 2024 var rett og slett ikke året for høstkorn og fangvekster sådd etter høsting. Bøndene i Indre Østfold er flinke til å tilpasse seg, samtidig forstår vi at miljøtiltakene ikke bare har en kostnad i kroner (reduisert avling, endring i maskinpark), men også i tid. Nedenfor finner du utvikling i kornareal som ikke jordarbeides om høsten i IØK:

Figur 1: Direktesådd høstkorn og ingen jordarbeiding om høsten 2019-2024.

[NIBIO har anslått jordtap i kg pr dekar pr år](#) i de ulike erosjonsklassene, forutsatt at arealet er høstpløyd. Teoretisk spart jordtap i 2024 kan beregnes som følger:

Erosjonsklasse	Anslått jordtap kg/daa/år	Daa stubb 2024	Teoretisk spart jord 2024
Lav erosjonsrisiko 1	0-50	59 178	0 - 2 958,9 tonn
Middels erosjonsrisiko 2	50-200	57 559	2 877,95 - 11 511,8 tonn
Høy erosjonsrisiko 3	200-800	37 361	7 472,2 - 29 888,8 tonn
Svært høy erosjonsrisiko 4	>800	549	>439,2 tonn

Ellers er det økning i antall meter grasdekte kantsoner og grasdekte vannveier i 2024. Litt redusert areal med fangvekster (skyldes vanskelig høst) og økning i bruk av egenprodusert kompost.

Tilskuddsstatistikk produksjonstilskudd og RMP-tilskudd 2024

I 2024 var det 560 foretak som søkte om produksjonstilskudd – det vi regner som aktive bønder. Det ble utbetalt til sammen 187 386 792 kr i produksjonstilskudd til jordbruksforetakene i Indre Østfold kommune, en økning på 590 329 kr fra 2023.

Når vi ser på arealfordeling per foretak, så er fordelingen som følger:

- 0-100 dekar: 72 stk
- 101-200 dekar: 131 stk
- 201 -500 dekar: 168 stk
- 501-1000 dekar: 109 stk
- 1000-2000 dekar: 40 stk
- 2001-4500 dekar: 7 stk

Prosentvis fordeling:

0-500 dekar: 70 %

500-1000 dekar: 21 %

1000-2000 dekar: 8 %

2000-4500 dekar: 1 %

I fjor søkte 506 av 560 foretak RMP-tilskudd, 90 % er en oppslutning vi er veldig godt fornøyde med! Det ble utbetalt til sammen 42 488 702 kr, en økning på over 2 millioner sammenlignet med 2023.

Det ble også behandlet og innvilget 93 SMIL-søknader som utløste 8 160 241 kr i SMIL-tilskudd. Grovt regnet kan vi oversette det til at det er gjort forurensnings- og kulturlandskapstiltak for over 16 millioner i 2024 (med snitt på 50% tilskudd). Alle SMIL-midler vi hadde til disposisjon ble brukt.

Når det gjelder tilskudd til drenering, så er det større behov og etterspørsel enn vi har hatt midler til å innvilge. Det ble innvilget til sammen 7 427 386 millioner fordelt på 46 søknader i 2024. Det tilsvarer ca 1857 daa, men inkluderer både systematisk drenering og avskjæringsgrøfter.

Kontroller 2024 – hvordan gikk det?

For sikre at rett tilskudd utbetales for rett tiltak og til rett foretak, skal vi hvert år kontrollere 10 % av de som søker produksjonstilskudd og 5 % av de som søker RMP-tilskudd. Det er et krav som alle kommuner må følge. I tillegg kontrolleres mye under saksbehandling, slik at søknad om produksjonstilskudd og søknad om RMP-tilskudd samsvarer mest mulig med hverandre og virkeligheten – det er en kjensgjerning at RMP-systemet ikke er spesielt brukervennlig.

I 2024 kontrollerte vi totalt 78 foretak innenfor ordningene produksjonstilskudd og RMP-tilskudd. Stort sett var det meste i orden, men noen avvik ble funnet, bl. a:

- 5 brudd på regionale miljøkrav – 4 jordarbeiding i erosjonsklasse 3 (rakk ikke så høstkorn som planlagt, varslet av søkerne selv) og 1 manglende buffersone langs bekk (varslet av søker).
- 2 stk. avkortet på grunn av manglende/ufullstendig gjødslingsplan,
- ikke samsvar mellom areal i drift og omsøkt areal (opprydning kartgrunnlag)
- 4 stk. ikke samsvar mellom antall dyr på fjøs, ku-/ storfekjøttkontroll og omsøkte dyr

Ved saksbehandling av PT- og RMP-søknadene ble det avdekket at en del foretak ikke trekker ut areal med grasdekte kantsoner, grasdekte vannveier/ striper og soner med pollinerende vekster fra kornareal. Slikt areal skal, hvis det ikke høstes fôr fra det, føres i kode 294 «Areal i drift, men ikke berettiget produksjonstilskudd»:

Kode 294: Areal til fangdammer, kantsoner mot vassdrag og lignende. Slike arealer kan gis tilskudd over regionale miljøprogram (RMP).

I denne omgangen ble det rettet opp uten avkorting, men lagt inn kommentar i vedtaksbrevet om hvilken merutbetaling feilopplysningen ville medført og varsel om at hvis feilen gjentar seg vil det avkortes tilsvarende beløp som merutbetalingen ville medført.

Søknader om dispensasjon fra miljøkrav 2024

Ved særlige grunner kan man søke dispensasjon fra miljøkrav §3 pkt. 5 og 6. Søknadene sendes til kommunen, som forbereder saken og sender over til statsforvalteren for vedtak. I 2024 søkte 17 foretak om dispensasjon fra regionale miljøkrav i 2024. En søknad ble trukket, to ble avvist, men en av disse fikk innvilgelse etter klage. Det vil si at 15 dispensasjoner ble innvilget, de aller fleste på grunn av økologisk produksjon.

Samarbeider du med andre? Når det er driftsfellesskap?

Det er mange fordeler med å samarbeide, men det er viktig å holde tunga rett i munnen!

«Tilskudd utmåles på basis av det dyretall og areal som hvert enkelt foretak disponerer og i samsvar med vilkår, satser, soner, definisjoner m.m. fastsatt i eller i medhold av jordbruksavtalen. Foretak som reelt sett inngår i én felles virksomhet eller på annen måte oppnår skalafordeler gjennom samarbeid og søker tilskudd til samme produksjon (driftsfellesskap), kan få beregnet tilskudd for det samlede dyretall og areal som disponeres innenfor driftsfellesskapet. Dersom foretakene uaktsomt eller forsettlig har unnlatt å opplyse om at de er i driftsfellesskap, skal tilskuddet avkortes.»

Pass derfor bl.a. på at det ikke er økonomisk sammenblanding, sammenblanding av besetninger, felles arbeidsinnsats eller felles driftsopplegg.

Se landbruksdirektoratets side om temaet eller ta kontakt med oss for en vurdering før søknadsomgangen 2025.

[§ 7 Utmåling og driftsfellesskap - Landbruksdirektoratet](#)

Avløsertilskudd – hva kan du bruke det på?

Avløsertilskudd beregnes ut fra antall dyr i gjennomsnitt ved telledatoene 1.3. og 1.10. For å få utbetalt tilskuddet må du ha dokumenterbare utgifter. Hensikten med avløsertilskuddet er at du som bonde skal ta deg råd til litt ferie og fritid.

Det kan gis tilskudd på grunnlag av det dyretallet foretaket disponerte på det tidspunkt eller i den perioden som fremgår av jordbruksavtalen. Tilskuddet kan ikke overstige foretakets faktiske utgifter til avløsning.

Som avløsning regnes **ikke** arbeid utført av person som

- a. har næringsinntekt fra foretaket,
- b. er ektefelle eller samboer til en som har næringsinntekt fra foretaket, eller
- c. er under 15 år.

§ 6. Tilskudd til avløsning - Landbruksdirektoratet

Hva regnes som avløsning

Med «avløsning» menes de arbeidsoppgaver som det ikke er uvanlig at gårdbrukere selv utfører i husdyrdriften. Avløsning er ikke avgrenset til tradisjonell fjøsavløsning. Begrepet avløsning omfatter bare selve **tjenesten**, og ikke varer som eventuelt blir benyttet.

Avløsning omfatter blant annet:

- tradisjonell fjøsavløsning
- saueklipping
- klauvskjæring
- vedlikehold av driftsbygning i form av for eksempel maling eller snekkerarbeid
- rundballepressing
- jordarbeiding
- spredning av husdyrgjødsel
- gjerdehold
- beiterydding
- frakt av dyr til og fra beite mv.

Det sentrale er om foretaket kan dokumentere at det har hatt utgifter til avløsning som er knyttet til husdyrholdet, og som i utgangspunktet er arbeid som det ikke er uvanlig at gårdbrukeren kunne ha utført selv.

Avløsning omfatter ikke (listen er ikke uttømmende)

- utgifter til tjenester som for eksempel dyrlege, regnskapsføring, rådgivning fra husdyrkontrollen, drektighetskontroll, husdyrkontroll, rørlegger eller elektriker
- utgifter som foretak har hatt til innleie av fjørfeplukkere, utover eventuelle utgifter til en avløser som utfører de oppgavene bonden selv ville ha utført om han eller hun hadde vært tilstede ved fjørfeplukkingen.
- leie av maskiner eller annet materiell som benyttes under utførelse av en tjeneste
- merverdiavgiften for avløsningen dersom foretaket som søker er mva-registrert

Nitrogen i landbruket

I 2025 ble det gjennomført nitrogenkvelder for landbruket på 12 steder i Østfold og Akershus, med stort sett samme program, men med lokale bønder som del av programmet. Gikk du glipp av det? Opptak av møtet i Spydeberg finner du her: [Nitrogenkveld for landbruket](#)

Samlingene ble finansiert av Akershus Fylkeskommune sin Oslofjordsatsing.

Webinarserie om nitrogenavrenning fra jordbruket

I sammenheng med nitrogenkveldene er det også lagt opp til en webinarserie om nitrogenavrenning i jordbruket av vannområdene Morsa, Glomma sør, Øyeren og Haldenvassdraget, finansiert av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

Det første ble sendt fredag 28.3., med tema Fangvekster og Fangdammer. Du kan se opptak her:

Fangvekster:

- Fordeler av fangvekster – grunnprinsipper og effekter på nitrogen – Randi Berland Frøseth - NIBIO
- Hvordan lykkes med fangvekster – Maren Holthe - NLR
- Hvordan holde åkeren grønn hele året –Else Villadsen – NRL

Fangdammer og våtmarksfilter

- Danske bufferdammer og smarte buffersoner – Brian Kronvang
- Fangdammer – oppbygging, funksjon, vedlikehold, effekt og fremtidens utfordringer – Anne-Grete Buseth Blankenberg - NIBIO
- Etablering av fangdammer – praktiske vurderinger for å se potensiale i landskapet - Atle Hauge

Neste webinar sendes 29. april kl. 9-11 med tema jordhelse og gjødsling.

Webinar om gjødselbrukforskrift

Fredag 28. mars holdt Yara tre webinarer om ny gjødselbrukforskrift, for korn, gras og potet. Du finner presentasjonene her:

- [Våre råd til kornbonden](#)
- [Våre råd til grasbonden](#)
- [Våre råd til potetbonden](#)

Kartlegging av vipe og storspove

Indre Østfold kommune har, i samarbeid med Rakkestad kommune, et prosjekt der det skal kartlegges forekomst av artene vipe og storspove. Prosjektet startet i 2022, og vil fortsette også i år. Vipa var tidligere en vanlig art i kulturlandskapet i Østfold, men har de siste årene hatt en betydelig nedgang i hekkebestanden. I 2004 var den norske bestanden estimert til 40.000 – 80.000 hekkende par, men kun 7.500 – 10.000 hekkende par i 2019. Den samme nedgangen gjelder for storspova, som har hatt en tilbakegang på 45 % i løpet av 15 år. Bestanden av storspove er i dag estimert til 2-3 000 hekkende par i Norge.

For å få en oversikt over hvor i kommunene det er forekomster av vipe og storspove, er vi helt avhengig av at folk melder fra om observasjoner. Derfor ønsker vi også i år tilbakemelding på funn av disse artene. Observasjon av vipe og storspove meldes i e-post til pal.sindre.svae@io.kommune.no.

For å bevare og styrke bestanden av vipe og storspove, ønsker vi i år å merke reir. Reir vil bli lokalisert ved at jorder med påvist fugl blir finkjemmet med teleskop. Grunneier og/eller jordleier vil bli kontaktet før noen går på jorden eller merker. Reirene vil bli merket med brøytstikker, og stikkene vil bli fjernet etter endt ruging så de ikke står i veien for slått og tresking.

Entreprenørkurs i restaurering av myr

26. mars ble det holdt et seminar rettet mot entreprenører og skogeiere, med fokus på muligheter innen myrrestaurering. Det var faglige innlegg om restaurering og effekter fra blant annet Statsforvalteren, Norsk Institutt for vannforskning (NIVA), den svenske Skogsstyrelsen og Aurskog-Høland kommune. Er du nysgjerrig på hva myrrestaurering innebærer og hvorfor det bør gjøres, kan du se seminaret i opptak her:

[Entreprenørkurs i restaurering av myr](#).

Den kan sees i sammenheng med denne feltvideoen: <https://youtu.be/N9-Nwa-mM58>

Ny veileder for skjøtsel av kantvegetasjon langs vassdrag

Kantvegetasjonen langs elver og bekker er viktig for livet i og langs vassdrag. Den beskytter mot erosjon, reduserer avrenning av næringsstoffer og gir levesteder for mange arter. Likevel er det ofte uklart hva som er lov å gjøre av skjøtselstiltak uten å bryte regelverket, og hvordan de bør gjennomføres for å ivareta kantsonenes viktige funksjoner.

–Hovedbudskapet er enkelt - kantvegetasjonen bør i de fleste tilfeller få stå mest mulig urørt for å fungere best. Dersom det likevel må gjøres tiltak vil denne veilederen gjøre det lettere å ivareta økologien og biomangfoldet, sier Mari Hegg Gundersen, seksjonssjef i NVE.

Gode kantsoner er viktige for å nå nasjonale miljømål for vann

For å gi bedre veiledning har NVE, Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet, i samarbeid med NIBIO og Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, laget en ny veileder for

skjøtsel av kantvegetasjon langs vassdrag. Målet med veilederen er å styrke fokuset på gode kantsoner, som er viktige for å nå nasjonale miljømål for vann.

Veilederen bygger på vannressursloven §11 og andre relevante lover. Den er et praktisk tillegg til NVEs eksisterende veileder om kantvegetasjon og skal hjelpe grunneiere, entreprenører og forvaltning med å ta gode valg. Veilederen omfatter kantvegetasjon langs bekker, elver, tjern og innsjøer, inkludert øyer i innsjøer og større elver. Den gjelder imidlertid ikke for kantvegetasjon mot sjø.

- [Kantvegetasjon - Skjøtselsveilederen \(utgitt 2025\)](#)
- [Kantvegetasjon - veileder om vannressursloven § 11](#)

Sommerjobb – bekjempelse av kjempespringfrø

Indre Østfold kommune har fått midler fra Statsforvalteren i Oslo og Viken til å redusere og hindre spredning kjempespringfrø langs flere av bekkene og elvene våre. [Kjempespringfrø](#) sprer seg raskt, utkonkurrerer annen vegetasjon og fører til erosjon langs vassdrag.

Vi har behov for **2-3 flere sommerhjelpere** til å plukke eller slå kjempespringfrø fra ca **23. juni til august/september**. Arbeidsperioden følger vekstsesongen, og vil starte når plantene er store nok til å oppdages og bekjempes, og vare til vekstsesongen tar slutt. Den mest intensive perioden er i juli og august. I september og utover høsten (til første frostnatt) er det mulig å jobbe etter avtale. Arbeidsperioden begrenses også av budsjett, så det er viktig med god dialog underveis. Sommerjobben er på timesbasis, og vi legger opp til en fleksibel arbeidsordning med mulighet for å jobbe tilsvarende 100 prosent stilling eller mindre. Mengden arbeid tilpasses gruppa som ansettes.

Jobben passer for ungdom/ung voksen som er arbeidsom, selvgående, systematisk, er fleksibel, har gode samarbeidsevner og er glad i å være ute. Du må være over 15 år (gjærne eldre), i god form og positivt innstilt til fysisk krevende arbeid. Kjempespringfrø er lett å luke, men vokser i store mengder, gjerne på utilgjengelige steder. Du vil bli kjent på steder få andre har vært!

Du må kunne komme deg til avtalt møteplass, som ikke vil være i nærheten av offentlig transport. Det er en fordel om du har egen bil og kan bidra med kjøring. Vi setter sammen arbeidslag, så du må møte opp som avtalt om og må kunne samarbeide med andre for å få gjort en god jobb. Det er en fordel med kurs i bruk av motorryddesag, men ikke en forutsetning.

Timelønn etter tariff, og kjøregodtgjørelse for eget kjøretøy i henhold til gjeldende regelverk.

Søknad kan sendes (så fort som mulig) via [Åpen søknad](#) til Indre Østfold kommune. Merk søknaden med kjempespringfrø, og send gjerne en e-post til marit.ness.kjeve@io.kommune.no om at du har søkt eller har spørsmål. Vi gjør oppmerksom på at CV benyttes ved utvidet søkerliste. Vitnemål og attester legges ved elektronisk søknad. Dersom du ønsker å reservere deg fra oppføring på offentlig søkerliste, må dette opplyses om og begrunnes i søknaden.

Det kan være lurt å se informasjonsfilm fra Sabima før du søker: [Lær å bekjempe kjempespringfrø](#)

Landbruksinfo Skogspesial

Fikk du med deg Landbruksinfo med bare skogstoff som vi sendte ut i mars? Mye av det er fortsatt relevant!: [Landbruksinfo skogspesial fra Indre Østfold kommune mars 2025](#)

Skogkvelder om ungskogpleie for nye skogeiere

Skogselskapet inviterer til fire gratis arrangementer i april. Det blir grunnleggende innføring i ett av de viktigste tiltakene i skogbruket: Hva er ungskogpleie, hvorfor er det viktig, og når og hvordan bør det gjøres. [Informasjon og påmelding finnes på nyskogeier.no.](#)

Arrangementer/kurs/markvandring

Indre Østfold Næringsutvikling

- [Arrangementer](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Kalender](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Slik gjødsler me i 2025 med ny gjødselbrukforskrift](#)
- [Webinarserie om husdyrgjødsel](#)
- [Autorisasjonskurs gnagermidler](#)
- [Autorisasjonskurs plantevern](#)
- [Varme arbeider, Østlandet](#)
- [HMS i landbruket, Østlandet](#)
- [Kontroll brannslukningsapparat, Østlandet](#)
- [Lunsj med fag - Våren 2025](#)
- [Kalender for kurs, markdager og fagmøter i regi av NLR Østlandet](#)
- [Kalender for kurs og fagmøter i regi av NLR](#)

Agropub - Nettside for økologisk landbruk

- [Arrangementskalender](#)

Klima Østfold

- [Arrangementer](#)

Kompetansenettverket for lokalmat

- [Melkvalitet – muligheter og utfordringer- Nofima Ås – 23.-24.4.](#)
- [Reseptoppbygging kjøttprodukter – digitalt 25.4.](#)
- [Den store honningdagen 14.5.](#)
- [Kurskalender](#)

Norges Vel

- [WEBINAR: Bakekvalitet i gamle kornsorter — Norges Vel](#)

Østfold bondelag

- [Studietur med Kornprogrammet til Finland](#)
- [Kommende aktiviteter](#)

Skogkurs.no - skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling

- [Fagsamling DRIFTSTEKNIKK 12.-13. juni](#)
- [Kursoversikt](#)

Skogselskapet

- [Skogkvelder for nye skogeiere](#)

Viken Skog – Skogeierlag i Indre Østfold: [Smaalenene](#) og [Indre Østfold og omegn](#)

- [Kalender](#)

Glommen Mjøsen skog

- [Arrangementer](#)

Nyttig lesestoff/informasjon

Indre Østfold kommune:

- [Friluftslivets år 2025: Oppdag Indre Østfolds kulturminner](#)
- [Nå kan du foreslå kandidater til Indre Østfold kommunes ærespriser for 2025](#)
- [Velkommen til informasjonsmøte før våronna 2025](#)
- [Tre regionale planer på høring: Hvordan skal Østfoldsamfunnet utvikles fram mot 2040?](#)
- [Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold!](#)

Landbruksdirektoratet

- [Viktig for jordbruket og matvareforsyningen](#)
- [Landbruksdirektoratet lanserer nye jakt-apper](#)
- [Mer til skogsveier i 2024](#)
- [Komplekse helseproblemer hos hjortevilt](#)
- [Nominer din kandidat til Den nasjonale kulturlandskapsprisen i 2025](#)
- [Økning i salget av økologiske produkter i forbrukermarkedet](#)
- [Hva har skjedd etter ett år med prosenttoll på grønnsaker?](#)
- [Den gode miljøinnsatsen til bøndene held fram](#)
- [Kampen for Oslofjorden](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Tek grep mot verdas viktigaste potetsjukdom](#)
- [Gode epletre startar under jorda](#)
- [Framande planteartar invaderer forlatne jordbruksareal](#)
- [Det er ikkje berre i kjøtdisken du kan støtta norsk landbruk](#)
- [Nye metoder for å oppdage miljøgifter i jordbruket](#)
- [Skal utvikle klimasmarte løsninger for økt bruk av trevirke i bygninger](#)
- [Varslar at epleskurvsesongen er i gang!](#)
- [Omfattende kartlegging av pollensesongen i Norge](#)
- [Innen 10 år skal får til husdyr og fisk bli bærekraftig](#)
- [Påvist azoler i plastavfall fra naturen](#)
- [Flatehogst etter 1940 på Østlandet](#)
- [Teknisk løysing kan bidra til mindre kunstgjødsel på avvegar](#)
- [Millioner til miljøvennlige trefiberplater](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Slik fyller du ut plantevernjournalen](#)
- [Oppdatert mal for plantevernjournal](#)
- [Gjødslingsplan](#)
- [Vær klar til årets sesong](#)

Norges Vel

- [Gründerprisen 2025](#)

Agropub.no

- [Genetisk mangfold styrker avlingene i økologisk kornproduksjon](#)
- [Holdninger til systemer for hold av ku og kalv i melkeproduksjon](#)

Skogkurs

- [Elg, jakt og forvaltning i endring](#)
- [Økt satsning på ettersøk](#)
- [Viktig melding til deg som skal gå kurs i feltkontroll av hjorteviltkjøtt!](#)
- [Er du oppdatert på lukket hogst?](#)

Hjortevilt.no

- [Ny teknologi: Lovende droneovervåkning av elg](#)
- [Munn- og klauvsjuka påvist i Europa – råd til deg som skal jakte i utlandet](#)
- [Viderefører kvotefri jakt på hjortekalv](#)
- [Komplekse helseproblemer hos hjortevilt](#)
- [Nytt rekordår for hjortejakta](#)
- [Elgen felte geviret og slapp strømkabelen](#)
- [Hvorfor utvikler hjort- og elgstammen seg ulikt på Sør- og Østlandet?](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo ved å melde deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Hvis du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune, Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadresse.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadresse: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt ØstfoldNord: Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet, Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst: Eidsberg, Marker, Rømskog, Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933